

Omzetgroei in grondverzet

55 procent van de cumelabedrijven heeft een beter resultaat

Met een stijging van de omzet met 6,6 procent en een verbetering van het resultaat met 1,1 procent kunnen de cumelabedrijven terugkijken op een mooi 2017. Uit de eerste 72 aangeleverde jaarrapporten blijkt dat vooral in het grondverzet de hoeveelheid werk groeide. Opvallend is dat lang niet alle bedrijven profiteerden. Bij slechts 55 procent van de bedrijven verbeterde het resultaat.

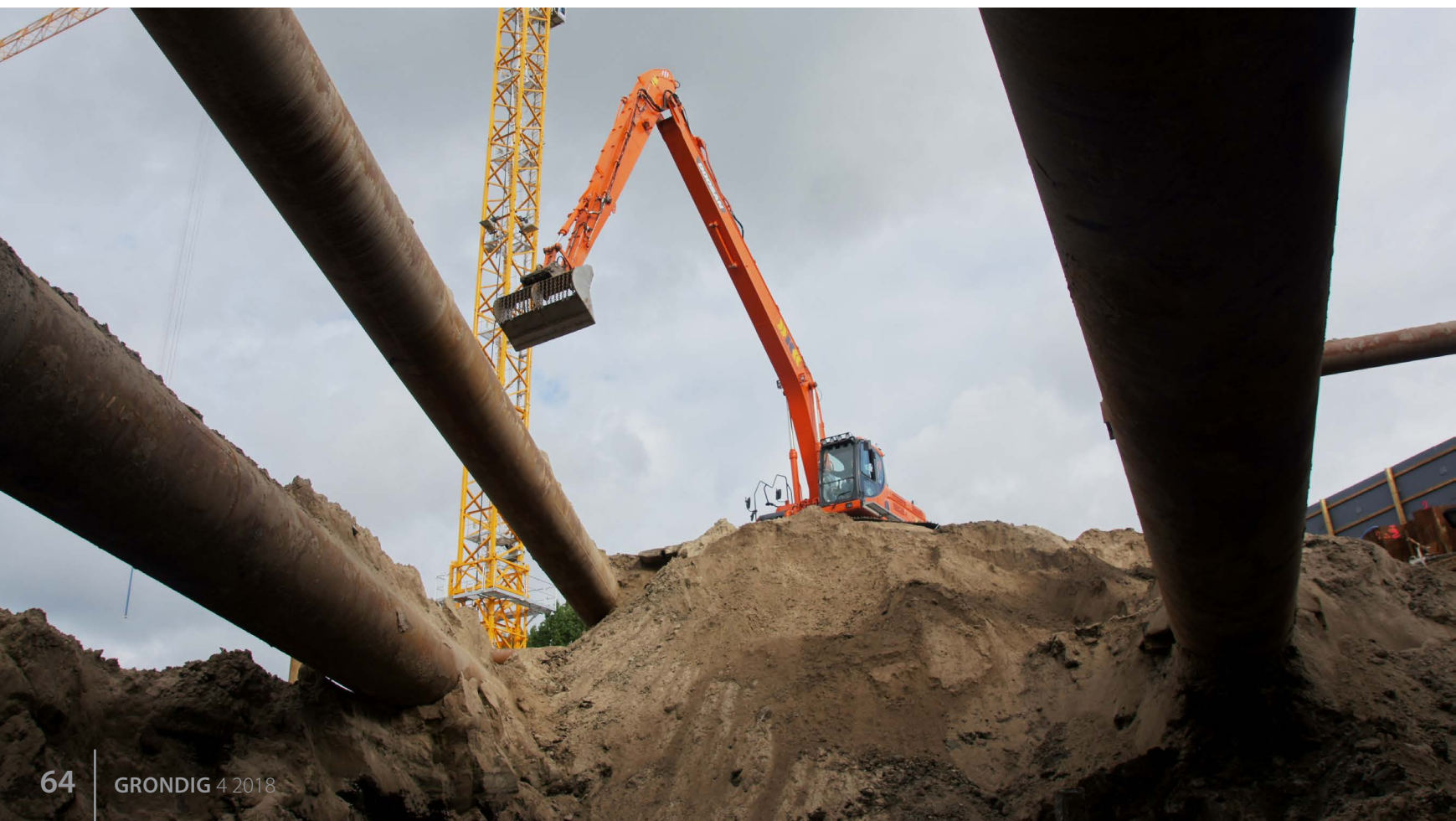
“Net als in 2016 profiteerde de cumelasector ook in 2017 van de groeiende economie”, concludeert bedrijfskundig adviseur Dieuwier Heins. “Vooral de grondverzetbedrijven hebben hun resultaten verbeterd. De omzet van deze bedrijven steeg met maar liefst 12,4 procent. In de eerste aangeleverde cijfers zien we dat niet alleen de bedrijven in het westen van het land te maken hadden met een goed werkaanbod, maar dat ook in andere delen van het land de aantrekkende economie duidelijk merkbaar is.”

De omzet bij de gemengde bedrijven en agrarische loonbedrijven is minder hard gestegen. We zien hier een stijging van respectievelijk 4,0 en 2,5 procent. André de Swart, bedrijfskundig adviseur van CUMELA Advies, zegt hierover: “Feitelijk heel logisch, want het werk in de agrarische sector is vrij constant. Gras en maïs groeien elk jaar en ook bieten moet je elk jaar rooien. Het verschil is dan een snede meer of nu bij de bieten een uitbreiding van het areaal. Wel merk je dat in tijden

dat de melkprijs goed is er bijvoorbeeld meer wordt geïnvesteerd in graslandvernieuwing.”

Om een goed beeld te geven van de ontwikkelingen in 2017 is in tabel 1 de winst- en verliesrekening 2016 en 2017 weergegeven van de eerste 72 bedrijven die dit jaar hun jaarrekening over 2017 hebben aangeboden voor verwerking in CUMELA Kompas Analyse. De gemiddelde omzet van de bedrijven steeg vorig jaar van € 2.819.909,- in 2016 naar € 3.005.002,-, een stijging van gemiddeld 6,6 procent. Heins vindt het belangrijk om vooral naar de ontwikkeling van de bruto marge te kijken. “Wil je weten hoe de benutting is van eigen machines en arbeid, dan kun je het beste naar de bruto marge kijken. Hiervoor halen we de inkoop van hulp- en grondstoffen en inhuur van derden uit de omzet. Ook hier zien we een positief beeld. De bruto marge is met gemiddeld 5,8 procent gestegen, van € 1.997.735,- in 2016 naar € 2.113.956,- in 2017. Dit is gemiddeld per bedrijf een stijging van € 116.221,-.”

In het grondverzet steeg de omzet gemiddeld met 12,4 procent.

Tabel 1. Winst- & verliesrekening cumelabedrijven 2016 en 2017

	TOTAAL DEELNEMERS			
	2017	% van bruto marge	2016	% van bruto marge
Omzet	3.005.002	142,2	2.819.909	141,2
Inkoop	611.035	28,9	557.191	27,9
Werk door derden	280.012	13,2	264.982	13,3
Bruto marge	2.113.956	100,0	1.997.735	100,0
Arbeidskosten	906.328	42,9	863.734	43,2
Huisvestingskosten	63.986	3,1	61.135	3,1
Machinekosten				
Afschrijving	313.921	14,8	298.899	15,0
Reparatie & onderhoud	232.752	11,0	217.430	10,9
Brandstof	275.561	13,0	256.403	12,8
Verzekering	53.190	2,5	50.148	2,5
Huur machines	25.818	1,2	24.215	1,2
Overig	5.360	0,3	6.449	0,3
Totaal	906.602	42,9	853.543	42,7
Algemene kosten	73.259	3,5	73.755	3,7
Rentekosten	94.792	4,5	101.872	5,1
Totale kosten	2.044.967	96,7	1.954.038	97,8
Bedrijfseconomisch resultaat	68.989	3,3	43.697	2,2
Aantal fte	19,2		18,8	
Aantal deelnemers	72		72	

55 procent behaalt beter resultaat

Met name door de gestegen omzet is het bedrijfseconomisch resultaat gestegen van € 43.697,- in 2016 naar € 68.989,- in 2017. Het rendement in verhouding tot de bruto marge komt hiermee in 2017 uit op 3,3 procent (2,2 procent in 2016). Bij deze positieve ontwikkeling van het resultaat past een kanttekening, meent Heins. "Als je ziet dat het resultaat gemiddeld met € 25.292,- verbetert, verwacht je dat dit geldt voor het grootste deel van de bedrijven. Dit blijkt echter niet zo te zijn. Weliswaar had 55 procent een beter resultaat dan in 2016, het betekent ook dat 45 procent van de bedrijven juist te maken had met een minder goed resultaat. In de cijfers valt op dat een aantal grotere grondverzetbedrijven te maken had met een forse omzetgroei. Deze bedrijven lieten ook een flinke verbetering van het resultaat zien. Dit weegt ook door in het

Representatief voor hele groep

De gemiddelde omzet aan agrarisch loonwerk ligt bij de eerste 72 deelnemers op 48,3 procent. Dit is iets hoger dan in de totale groep die de afgelopen jaren heeft deelgenomen aan de bedrijfsvergelijking. Dieuwier Heins, bedrijfskundig adviseur bij CUMELA Advies, legt uit: "In de periode 2014-2016 zijn jaarlijks de cijfers van gemiddeld 400 representatieve bedrijven verwerkt. Het gemiddelde percentage aan omzet agrarisch loonwerk lag bij deze bedrijven op 42 procent. De omzet van deze bedrijven lag gemiddeld op € 2.166.513 en er waren gemiddeld veertien fulltime arbeidskrachten aan het werk. We mogen met name concluderen dat de eerste 72 bedrijven die de cijfers over 2017 aanleverden in omvang groter zijn dan gemiddeld in de cumelasector. De ervaring van de laatste jaren leert echter dat het voorlopig resultaat dat we in mei vaststellen sterk overeenkomt met het uiteindelijke resultaat van de gehele groep."

sectorresultaat en verklaart mogelijk ook dat een grote groep te maken had met een (lichte) daling van het resultaat.”

Ook de resultaten van de verschillende typen bedrijven laten een duidelijk verschil zien. Het bedrijfseconomisch rendement komt voor grondverzetbedrijven in 2017 uit op gemiddeld 6,9 procent. Voor gemengde en agrarische loonbedrijven is dit respectievelijk 2,2 en minus 0,3 procent. Heins benadrukt het nog eens: “Sectorbreed hebben cumelabedrijven goed gedraaid, maar anno 2018 behalen agrarische loonbedrijven nog steeds een negatief bedrijfseconomisch rendement. Er is nog werk aan de winkel voor agrarische loonbedrijven, dat moeten we niet vergeten.”

Arbeidskosten gestegen

Hoewel de arbeidskosten zijn gestegen naar € 42.595,- per arbeidskracht zorgt de stijgende omzet voor een iets betere arbeidsbenutting. De arbeidskosten per € 100,- marge bedroegen in 2016 nog € 43,20 en daalden in 2017 naar € 42,90. Vanzelfsprekend zien we de grootste daling van de arbeidskosten bij de grondverzetbedrijven.

Voor een goede benutting van arbeid is het volgens Heins belangrijk om naar de omzet en de arbeidskosten per arbeidskracht te kijken. Gemiddeld hadden de eerste 72 deelnemers 19,2 fulltime arbeidskrachten (fte) aan het werk. “In de cijfers zien we dat de arbeidskosten per fte zijn gestegen van € 45.865,- in 2016 naar € 47.133,- in 2017. Dit is een stijging van 2,8 procent. De Swart wijst op de arbeidskosten, die in 2018 verder zullen stijgen. Op 1 januari 2018 liggen de bruto lonen en werkgeverlasten voor werknemers met een dienstverband langer dan een jaar en voor onbepaalde tijd 1,95 procent hoger dan op 1 januari 2017 (CAO LEO). Per 1 juli 2018 worden de bruto lonen voor de CAO LEO nog eens met 1,75 procent aangepast. Voor de CAO Bouw & Infra is recent een verhoging van de bruto lonen afgesproken van 2,35 procent op 1 augustus 2018 en van 3,0 procent in 2019. De Swart houdt voor 2018 en 2019 rekening met stijgende loonkosten. “Het blijft dus belangrijk om de arbeidsbenutting scherp in de gaten te houden.”

Hogere machinekosten

Wanneer we de ontwikkeling van de machinekosten bekijken, valt op dat met name afschrijvingen, reparatie & onderhoud

en brandstofkosten zijn gestegen. Heins beaamt dit. “Enerzijds is dit een gevolg van het grotere werkaanbod en de gestegen omzet, anderzijds een gevolg van kostenstijgingen. Deze kostenstijgingen schetsten we al in de nieuwsbrief van eind december 2017”, aldus Heins. De kostenstijgingen bedroegen voor de afschrijvingen € 15.022,- (5,0 procent), voor reparatie & onderhoud € 15.322,- (7,0 procent) en voor brandstof € 19.158,- (7,5 procent), in totaal een bedrag van € 49.502,-. In verhouding tot de bruto marge komen de machinekosten uit op € 42,90 per € 100,- bruto marge. Dit is € 0,20 hoger dan in 2016. Uiteindelijk is het dus een zeer beperkte kostenstijging.

De netto investeringen bedroegen in 2017 gemiddeld 124 procent van de afschrijvingen, ongeveer gelijk aan 2016. Heins signaleert dat er al een aantal jaren meer wordt geïnvesteerd dan de hoogte van de afschrijvingen. “We zien dus dat de post afschrijvingen blijft oplopen. Dat komt mede doordat de vervangingswaarde van machines blijft stijgen. Een aantal leveranciers geeft aan een verdere stijging van de vervangingswaarde te verwachten. Deze kan oplopen tot zeker 3,5 procent in 2018. De hogere olie- en metaalprijs, kosten voor arbeid, de toenemende vraag naar nieuwe machines en nieuwe technische eisen aan machines worden genoemd als belangrijkste oorzaken. De leveranciers verwachten dat de onderhoudskosten zich op eenzelfde manier ontwikkelen”, aldus De Swart. Hij waarschuwt voor de oplopende dieselolieprijs. “We zien dat vooral de laatste weken de prijs flink oploopt.”

Dalende rentekosten

De trend van dalende rentekosten zet zich ook in 2017 door. In 2016 bedroegen de rentekosten nog 5,1 procent van de bruto marge, maar in 2017 zijn die gedaald naar 4,5 procent. Er zijn twee redenen te noemen, volgens Heins. “Enerzijds zien we dat de betaalde rentekosten verder zijn gedaald. Dat is met name een gevolg van het feit dat financiers en fabrikanten lagere rentepercentages aanbieden. Anderzijds hebben we in CUMELA Kompas Analyse het rentepercentage in 2017 verlaagd naar 4,5 procent. Voor 2018 is de rekenrente verder verlaagd naar 4,0 procent.”

Mooie basis

Samenvattend kunnen we concluderen dat de bruto marge in 2017 bij de eerste 72 deelnemers aan CUMELA Kompas Analyse is gestegen met € 116.000,-, met name gerealiseerd in het grondverzet. Daar tegenover staan kostenstijgingen voor arbeid, afschrijvingen, reparatie & onderhoud en brandstof van in totaal € 91.000,-. Uiteindelijk blijft een bedrag van € 25.000,- over, waarmee het resultaat is verbeterd. Een mooie basis voor de komende jaren, meent Heins. “Voor grondverzetbedrijven is het de uitdaging om de omzet vast te houden dan wel verder te verhogen en vooral de kosten in de hand te houden. Agrarische loonbedrijven moeten blijven werken aan een betere benutting van arbeid en machines, zodat een positief bedrijfseconomisch resultaat kan worden behaald.

TEKST: Toon van der Stok

FOTO'S: CUMELA Communicatie

Wat is CUMELA Kompas Analyse?

Jaarlijks leveren tussen de 400 en 450 bedrijven hun jaarresultaten aan voor de kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Een ondernemer die de cijfers aanlevert, krijgt daarvoor een kengetallenrapportage retour waarin zijn bedrijf wordt vergeleken met het gemiddelde van vergelijkbare bedrijven in de sector. Ook wordt een vergelijking gemaakt met de best renderende bedrijven in de sector. André de Swart daagt ondernemers uit om mee te doen aan CUMELA Kompas Analyse, de kengetallenvergelijking van CUMELA Nederland. Heeft u de (concept)jaarrekening gereed, lever ons de gegevens dan snel aan. De rapportage wordt door de bedrijvenadviseur kort toegelicht. Een uitgebreider gesprek is mogelijk via de bedrijfskundig adviseur van CUMELA Advies.

Deelname aan CUMELA Kompas Analyse is gratis. Belangstellenden kunnen hiervoor contact opnemen via de bedrijvenadviseur, de infolijn op telefoonnummer (033) 247 49 99 of door een e-mail te zenden naar kengetallen@cumela.nl.